

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Temmuz 1993 tarihinde, Sivas Madımak Oteli'nde 33 aydının katledilmesinin üzerinden 31 yıl geçmiştir. İnsanlığa karşı işlenmiş suç kabul edilmesi gereken Sivas Madımak katliamı, aradan geçen bunca süreye rağmen tam anlamıyla aydınlatılmamış, arkasındaki örgütler bulunmamış, gerçek failler yakalanmamış ve adalet yerini bulmamıştır. 14 Eylül 2023 tarihinde firari üç sanığın yargılandığı son dava ise zaman aşımına tabi tutularak düşürülmüştür. Türkiye tarihinde Alevilere karşı işlenmiş en karanlık katliamlardan biri olan Sivas Madımak katliamının faillerinden firari üç sanığın “kaçak” sayılmalarına rağmen, zamanaşımı gerekçe gösterilerek yargılanmaması hukuki bir skandaldır. Kaçak sanıkların yabancı makamlardan yurda iade talebinin neden bu güne kadar gereğince yapılmadığı, mahkeme kararında “kaçak” sayılmalarına rağmen neden zamanaşımı kapsamına alındığı, Alevilere yönelik düşmanca hislerle yapılan bu saldırının neden “insanlığa karşı işlenmiş suçlar” kapsamında sayılmadığının bütün yönleriyle incelenmesi ve gerçek sorumlularının yargı önüne çıkartılması amacıyla Anayasanın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma sürecinin başlatılması gereğini arz ve teklif ederim. 02.07.2024

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

33 kişinin yakılarak öldürüldüğü Sivas Katliamı'na ilişkin açılan davalar, hukukçuların ve hak savunucularının “skandal” diye nitelediği gelişmeler silsilesidir. Dönemin Başbakanı Tansu Çiller'in “Çok şükür, otel dışındaki halkımız bir zarar görmemiştir” dediği katliam davasında, iktidarlar değışse bile adaletin sağlanması bir türlü mümkün olmamıştır.

Sivas'taki Madımak Oteli'nde 33 yazar, ozan ve düşünürün, yakılarak katledilmesinin üzerinden 31 yıl geçmiş, 2 Temmuz 1993'teki katliama ilişkin yargı süreci ise hiçbir mahkemenin katliamı “insanlığa karşı suç” kabul etmemesinden dolayı faillerin bir türlü bulunmadığı, bulunanların cezalandırılmadığı, firari sanıkların bolluğunun gölge düşürdüğü bir yılan hikayesine dönüşmüştür.

O gün, oteli yakan ve alkışlayan 15 bin kişiden sadece 190'ı gözaltına alınmış; 190 kişiden de 124'ü hakkında dava açılmış, seneler içerisinde Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nden (DGM), Ağır Ceza Mahkemeleri'ne taşınan davalarda, ilk karar 1994'te çıkmış, Mahkeme, 87 sanığı 2 ila 15 yıl arasında değışen hapis cezalarına mahkûm etmiştir. Mahkeme, cezalarda “haksız tahrik indirimi” uygulamış, Yargıtay 9. Ceza Dairesi, bu kararı bozmuş, bozma kararı üzerine bu sefer 1997'de Mahkeme saldırının “anayasal düzene karşı yapıldığını” belirterek 38 sanığın idamına karar vermiştir. 2000'deki kararda idam cezasının kaldırılması sebebiyle cezalar müebbetle dönüştürülmüştür.

2001'de Yargıtay bu kararı onaylamış, ancak firari sanıkların çokluğu, ayrılan dosyalar ve itirafçıların ortaya çıkmasıyla yargı süreci yeni bir evreye geçmiştir. İtirafçılar Hizbullah, İslami Hareket Teşkilatı, Kaplancılar gibi örgütlerden bahsetse de mahkeme heyetleri bir türlü bu örgütleri görmek istememiştir.

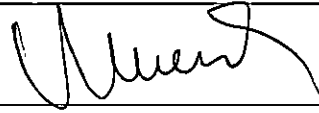
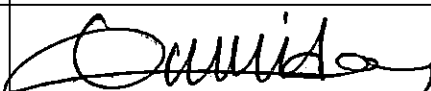
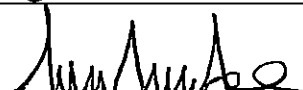
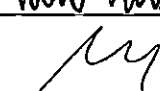
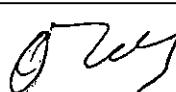
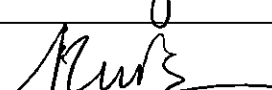
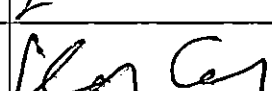
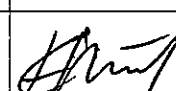
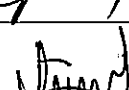
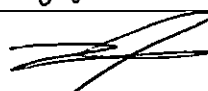
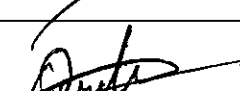
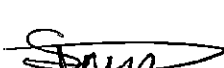
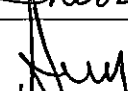
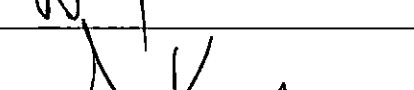
Davadaki üç firari sanık olan Murat Sonkur, Murat Karataş ve Eren Ceylan'ın yargılaması ise 14 Eylül 2023 tarihinde Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüşülmüş, Mahkemenin firari sanıkların iadesini talep ederken yazdığı talepten zaman aşımı süresine atıf yapmasının ihsas-ı rey anlamına geldiğini savunan avukatlar, firari sanıklar hakkında çıkartılan kırmızı bülten talebinin yenilenmesini istemiştir. Cumhuriyet savcısı ise 30 yıllık zamanaşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle davanın düşürülmesini talep etmiş, Mahkeme heyeti de savcının mütalaasını kabul ederek, davanın zaman aşımı yönünden düştüğüne karar vermiştir.

İnsanlığa karşı suçun tam bir tanımı varsa oda Madımak katliamıdır. Madımak katliamı, Maraş, Çorum katliamları gibi Alevi toplumuna ve sol görüşlü aydınlara yönelik siyasi amaçlı, sistemli, belli bir inancı ve düşünceyi hedef alan, düşmanca hislerle işlenen planlı bir saldırdır. "Madımak'ta 'Şeriat isteriz', 'Laik Cumhuriyet burada kuruldu, burada yıkılacak', 'Laiklik gidecek, şeriat gelecek' sloganlarıyla yapılan bu katliam, açıkça insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur.

31 yıldır Devlet Madımak katliamından dolayı özür dilememiştir. İnsanlığa karşı işlenen bu suçla Devlet yüzleşmemiş, asıl failleri ortaya çıkarmamış, katliamın olmasını bilinçli olarak engellemeyenleri korumuş, kanıtlar örtbas edilmiş, firari sanıklar yargılanmamış, hüküm giyenler affedilmiş, davalar zaman aşımından düşürülmüş ve nihayetinde komplike bir kötülük sarmalında Sivas katliamı her yönüyle unutturulmak istenmiştir. Her şeye rağmen, başta yakınlarını kaybeden aileler olmak üzere, Aleviler ve demokratik kamuoyu adalet arayışını sürdürmeye devam ediyor.

Bütün bunlarla birlikte diğer taraftan, "Madımak Katliamı"nı anmak amacıyla Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu'nun yapıcılığında, Koordinatörlüğünü Eylem Şen'in üstlendiği ve çok sayıda Alevi örgüt ve kuruluşunun desteğiyle yürütülen "Madımak Katliamı Hafıza Merkezi" projesi kapsamında yönetmenliğini Ümit Kıvanç'ın yaptığı "Çok Kötü Bir Şey Oldu" belgeselinin gösterimi yurdun birçok ilinde gösterime girmiştir.

31 yıl önce yaşanan, Alevilere ve aydınlara karşı işlenmiş en karanlık katliamlardan biri olan 2 Temmuz Sivas Madımak katliamının, 14 Eylül 2023 tarihli son duruşmasında, faillerinden firari üç sanığın "kaçak" sayılmalarına rağmen, neden zamanaşımı gerekçe gösterilerek yargılanmadığı, kaçak sanıkların yabancı makamlardan yurda iade talebinin neden bu güne kadar gereğince yapılmadığı, Alevilere yönelik düşmanca hislerle yapılan bu saldırının neden "insanlığa karşı işlenmiş suçlar" kapsamına alınmayıp zaman aşımına uğramasının önüne geçilmediği, Alevilerin yıllar boyunca katliamın yaşandığı Madımak Otelinin "Utanç Müzesi"ne dönüştürülmesi talebinin neden kabul edilmediğinin bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonunun kurulmasını çok önemli ve gerekli görmekteyim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	C. Otlı
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	A. Doğan
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. Uçar
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	